

1. 9. 2008

ID: 55129

Zneužívání pravomoci veřejného činitele

Ve smyslu § 89 odst. 9 tr. zák. je veřejným činitelem volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Při výkonu oprávnění a pravomocí podle zvláštních právních předpisů je veřejným činitelem také fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, vodní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného činitele se vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 1395/2007, ze dne 6.2.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovoláních obviněných Mgr. P. P., A. M. a J. S., proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Jeseníku pod sp. zn. 2 T 118/2003, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušují usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, a rozsudek Okresního soudu v Jeseníku ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Okresnímu soudu v Jeseníku příkazuje, aby věc obviněných Mgr. P. P., A. M. a J. S. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, byli všichni tři obvinění Mgr. P. P., A. M. a J. S. společně uznáni vinnými trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. a dále obviněný Mgr. P. P. sám byl uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., a obvinění A. M. a J. S. byli uznáni vinnými pomoci k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., kterých se dopustili tím, že v průběhu listopadu roku 2000 v J. a J., Mgr. P. P. jako starosta Města J., J. S. jako tajemník MěÚ J. a A. M. jako správce majetku MěÚ J. v rámci objednávky Města J. podepsané J. S. zajistili dne 28. 11. 2000 u dodavatele A. - H., spol. s r. o., odebrání 2 ks pneumatik rozměrů 195/70 x 152 a 2 ks disků typového označení 8330 pro vozidlo zn. Mercedes v hodnotě 14.380,- Kč, což J. S. stvrdil podpisem na dodacím listě, na základě kterého byla vystavena faktura, kterou na MěÚ J. schválili J. S. a A. M., kteří rovněž dne 30. 11. 2000 podepsali platební příkaz k úhradě této faktury, v němž A. M., v úmyslu zastřít pravý důvod nákupu vepsal v rozporu se skutečností účel použití na traktorový vlek a následně si pneumatiky s disky převzal Mgr. P. P., který je až do října 2002 používal na vozidle zn. Mercedes Vito 110 CDI - L, registrovaném na jméno jeho manželky Ing. H. P., čímž Městu J. způsobili škodu ve výši 14.380,- Kč.

Za tento trestný čin byli všichni tři obvinění odsouzeni podle § 158 odst. 1, § 35 odst. 1 a § 53 odst. 1, 3 tr. zák. k samostatnému úhrnnému peněžitému trestu ve výměře 10.000,- Kč. Podle § 54 odst. 3 tr. zák. byl stanoven pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, náhradní trest

odnětí svobody v trvání 1 měsíce.

Tento rozsudek napadli všichni tři obvinění odvoláními, o nichž Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl usnesením ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, tak, že podle § 256 tr. ř. odvolání obviněných Mgr. P. P., A. M. a J. S. jako nedůvodná zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, podali všichni tři obvinění Mgr. P. P., A. M. a J. S. prostřednictvím obhájce JUDr. J. H. a obviněný Mgr. P. P. ještě i prostřednictvím obhájce JUDr. P. R. dovolání shodně z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. V dovoláních podaných prostřednictvím společného obhájce JUDr. J. H. dovolatelé nejprve shrnuli průběh předchozího trestního řízení, podrobně ocitovali část odůvodnění odvolacího soudu a poté namítli, že soudy obou stupňů dospěly k odsuzujícímu rozsudku na podkladě identické důkazní situace, na základě níž byli všichni tři obvinění v původním rozsudku Okresního soudu v Jeseníku ze dne 19. 12. 2005, č. j. 2 T 118/2003-866, podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěni obžaloby, a to zcela bez nových důkazů a skutečností a pouze na základě důkazů nepřímých. Oba rozsudky podle názoru dovolatelů tak byly vydány jen s cílem odsoudit Mgr. P. P. poté, kdy všechny ostatní skutky, pro které bylo vyšetřování vedeno, byly ukončeny bez jakéhokoli trestního postihu. Soud první instance nespécifikoval, v čem spatřuje úmysl všech tří obviněných páchat trestnou činnost na majetku Města J. Dokonce i sám odvolací soud připustil, že obviněný Mgr. P. P. nemohl svým jednáním naplnit znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele, když nákup materiálu, objednávky materiálu a následné proplácení neměl v popisu funkce starosty. Navíc tato úvaha postrádá důkaz o nějakém „komplotu“. Naopak, v řízení provedené důkazy, zejména technická expertiza, rekognice a vyšetřovací pokus, jakož i vyjádření k pneumatikám a diskům společnosti Mercedes - Benz, úvahy obžaloby vyvrací. Soudy obou stupňů neměly za této situace dostatek důkazů pro odsuzující rozsudek a jednání obviněných není trestným činem. Dovolatelé jsou přesvědčeni, že hodnocení efektivnosti nákupu v celkové částce 13.500,- Kč, za který jsou všichni tři obvinění uznáni vinnými, nemělo náležet orgánům činným v trestním řízení, nýbrž odborným a odpovědným pracovníkům, v daném případě správci majetku Města J., A. M. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem a předcházejícímu řízení mají dovolatelé za to, že v rámci hodnocení věci jako celku nelze dospět k jinému závěru, než že všichni tři obvinění se trestné činnosti ve smyslu obžaloby nedopustili. Proto dovolatelé navrhli, aby odvolací soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. napadené rozhodnutí v části výroku o vině a trestu zrušil.

Obviněný Mgr. P. P. pak ještě prostřednictvím svého druhého obhájce JUDr. P. R. namítl, že z popisu skutku v napadeném rozsudku soudu první instance přinejmenším nevyplývá, koho měl obviněný svým jednáním obohatit a koho uvést v omyl. Dále se soudy nevyřadily se všemi rozhodnými skutečnostmi a nezhodnotily všechny důkazy, nicméně vzhledem k charakteru dovolání se k nim obviněný blíže nevyjádřil. Ke svému jednání dále uvedl, že nepopírá, že byl jedinou osobou, která měla v rozhodné době předmětné pneumatiky v držení, avšak objednávka byla učiněna a realizována v roce 2000, přičemž v držení měl pneumatiky po dobu 2 - 3 měsíců v roce 2002. Obviněný v této souvislosti napadá právní posouzení takového jednání jako zneužití pravomoci veřejného činitele ve smyslu § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., či případně podle jiného ustanovení trestního zákona. Dále, s ohledem na časovou vzdálenost od realizování objednávky a od doby kdy měl obviněný pneumatiky ve svém držení, nemohl jednat v případném spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák., snad by bylo lze uvažovat o trestném činu podílnictví, avšak to pouze za předpokladu, že by dovolatel věděl o tom, že jde o pneumatiky získané trestnou činností. Z napadeného rozsudku není také zřejmé, na základě čeho dospěl soud k pravděpodobnému závěru, že obviněný přece jen držel předmětné pneumatiky již od roku 2000, neboť tímto svým závěrem by negoval výpovědi svědků K., Š., Š. i Z. Dovolatel také zdůraznil, že podle skutkové věty výroku o vině napadeného rozhodnutí i podle výsledků dokazování jakékoliv úkony při zajišťování kol, jako byla objednávka, převzetí věci,

komunikace s účetní, příkaz k úhradě, byly činěny bez toho, že by se na nich jakkoli podílel obviněný. Nemůže být proto odsouzen jako spolupachatel, když ze skutkové věty odsuzujícího rozsudku vůbec nevyplývá, koho a jakým konkrétním jednáním měl uvést v omyl. Měl by proto být nejspíše pachatel podílnictví nebo návodce či organizátor podvodu, avšak v takovém případě je jeho stávající právní kvalifikace trestným činem podvodu a ještě jako pachatele zneužití pravomoci veřejného činitele nepřiléhavá. Z těchto důvodů obviněný Mgr. P. P. žádá, aby dovolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc okresnímu soudu k novému projednání.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž byla dovolání obviněných Mgr. P. P., A. M. a J. S. doručena ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k nim vyjádřil tak, že ve vztahu ke kvalifikaci jejich jednání jako trestného činu podvodu ve smyslu § 250 odst. 1 tr. zák. je námitka, podle které není ze skutkové věty jasné, kdo a o co měl být obohacen, sama o sobě nedůvodná. Ze skutkové věty vyplývá, že obohacen byl sám dovolatel Mgr. P. P., a to právě o předmětná kola a disky. Podatelé je však nutno přisvědčit v tom, že z tzv. skutkové věty nevyplývají okolnosti odpovídající zákonnému znaku uvedení jiného v omyl. Dále je pravdou, že tzv. skutková věta neobsahuje okolnosti, na základě kterých by jeho jednání bylo možno posoudit jako spolupachatelství na trestném činu ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 tr. zák. V tzv. skutkové větě je ve vztahu k tomuto obviněnému konstatováno toliko následné převzetí předmětných disků a pneumatik. V odůvodnění soudních rozhodnutí je sice konstatováno (např. str. 12 rozsudku nalézacího soudu), že předmětné věci byly od počátku zakoupeny pro potřeby obviněného Mgr. P. a že se tak nemohlo stát bez jeho vědomí a pokynu, tato iniciativní úloha obviněného Mgr. P. však není v tzv. skutkové větě zmíněna ani náznakem. Všechny skutkové okolnosti odpovídající jednotlivým zákonným znakům trestného činu, kterým byl obviněný uznán vinným, při tom musí být obsaženy ve výroku o vině jako v konstitutivní a esenciální části odsuzujícího soudního rozhodnutí a k okolnostem uvedeným v jeho odůvodnění lze přihlížet jen potud, pokud rozvíjejí zjištění alespoň rámcově uvedená ve skutkové větě ve výroku o vině. K námitkám týkajícím se právní kvalifikace trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 tr. zák. státní zástupce uvedl, že je problematické, zda by za „výkon pravomoci veřejného činitele způsobem odporujícím zákonu“ bylo možno posoudit pouhé převzetí věcí získaných na úkor města majetkovou trestnou činností jiných osob – zaměstnanců obecního, resp. městského úřadu. Nic jiného při tom z tzv. skutkové věty nevyplývá a popis skutku je i z hlediska uvedeného trestného činu neúplný. Přitom trestný čin podle § 158 tr. zák. není trestným činem s tzv. blanketární dispozicí, z hlediska přesvědčivosti soudních rozhodnutí by však bylo žádoucí, aby alespoň v odůvodnění soudního rozhodnutí byla specifikována ustanovení právních předpisů obviněným porušená. S ohledem na výše uvedené státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství uzavřel, že skutek v podobě vymezené v tzv. skutkové větě nevykazuje všechny znaky trestných činů, resp. účastenství na trestných činech, kterými byli obvinění uznáni vinnými. Na tuto okolnost však relevantně poukázal jen obviněný Mgr. P., když další obvinění vznesli toliko námitky deklarovanému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. neodpovídající.

Proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky dovolání obviněných A. M. a J. S. odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř., neboť byla podána z jiného důvodu, než je uveden v ustanovení § 265b tr. ř. Dále navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky k dovolání obviněného Mgr. P. P. podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, v části týkající se tohoto obviněného a aby uvedenému soudu podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Přiměřené použití ustanovení § 261 odst. 1 tr. ř. ohledně obviněných A. M. a J. S. ponechal na úvaze Nejvyššího soudu České republiky. Současně státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a), b) tr. ř. učinil rozhodnutí o všech dovoláních v neveřejném zasedání. S rozhodnutím věci v neveřejném zasedání souhlasil státní zástupce i pro případ jiného nežli tohoto navrhovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci jsou dovolání přípustná, zda byla podána v zákonné lhůtě a na místě, kde lze taková podání učinit, a zda je podaly osoby oprávněné. Shledal přitom, že dovolání všech tří obviněných jsou přípustná podle § 265a odst. 1, 2 písm. a) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání byla podána osobami oprávněnými [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňují i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř. Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněnými vznesené námitky naplňují jimi shodně uplatněný dovolací důvod, a shledal, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. byl uplatněn v souladu se zákonem vymezenými podmínkami všemi třemi dovolateli.

Obvinění Mgr. P. P., A. M. a J. S. uplatnili shodně dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z takto vymezeného dovolacího důvodu vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Z těchto důvodů nemohl Nejvyšší soud přihlížet k samotným skutkovým námitkám obviněných týkajícím se odlišného hodnocení důkazů a z nich vyplývajících skutkových okolností případu ze strany obviněných, kdy konkrétně hodnotili výpovědi jednotlivých svědků a jejich věrohodnost, přičemž dovolatelé se navíc místy uchylují až k vyloženým spekulacím, kterými jsou například tvrzení o ovlivňování průběhu soudního řízení Policií České republiky či údajná iniciace trestního stíhání politickými odpůrci obviněného Mgr. P. P. Totéž platí o obecných námitkách proti jednostrannému hodnocení důkazů soudy a o námitkách týkajících se doby, po kterou měl dovolatel předmětné disky a pneumatiky ve svém držení, když navíc v tomto posledním případě nalézací soud dospěl k závěru, že obviněný je neměl pouze uloženy doma, nýbrž tyto pneumatiky používal a jezdil na nich on či jeho manželka automobilem značky Mercedes Vito, přičemž vycházel zejména ze znaleckého posudku vypracovaného ke způsobu a míře opotřebení předmětných pneumatik, které měly být zakoupeny jako nové. Podle znaleckého posudku Ing. Č. R. však na předmětných pneumatikách bylo najeto nejméně 10.000 km, a to ještě za předpokladu jejich užití v extrémních podmínkách, znalec dokonce připustil i nejzazší mez jejich užívání do 20.000 km. Pokud tedy pneumatiky objektivně nemohli užívat hasiči z B. P., neboť jim pneumatiky s disky na agregát nepasovaly a poté byla montáž prováděna v J., když podle svědka H. K. měli po zprovoznění agregátu S. hasiči z J. pouze v jednom případě agregát použit na slavnosti hasičů, která se konala rovněž v J., pneumatiky, které byly zakoupeny jako nové, by nebyly vůbec, nebo jen mírně opotřebené. Podle znaleckého posudku však byly opotřebené do značné míry, přitom obviněný Mgr. P. P. byl jedinou osobou, která v kritické době měla uvedené pneumatiky ve skutečném držení, což ani Mgr. P. P. nepopírá, byť nesouhlasí s dobou, po kterou je měl ve své moci. Odvolací soud k tomu dodal, že věci byly zakoupeny počátkem listopadu, kdy se běžně mění letní pneumatiky na zimní a že na hasičskou stříkačku, která nebyla zařazena mezi historická vozidla byly zakoupeny pneumatiky se zimním vzorkem, přestože jak uvedl svědek H. K. tato hasičská stříkačka vyjela ze svého stanoviště za celou dobu nanejvýš jednou, i když o svědectví svědka H. K. jsou jinak vzhledem k výše uvedeným okolnostem určité pochybnosti. Ani starosta SDH B. P. nepotvrdil, že agregát S. někdy s údajně

novými pneumatikami vyjel. Nemůže obstat obhajoba obviněných, že firmě H. A. byly zadány příslušné rozměry disků a pneumatik na agregát S., když tento agregát měl mít disky se čtyřmi otvory pro uchycení šroubů, avšak obviněný J. S. měl podle všech provedených důkazů a podle svého vlastního tvrzení předložit panu P. nákresy, které svědčily o tom, že lze na agregát S. zakoupit disky s pěti otvory. Nejvyšší soud k těmto skutkovým zjištěním nemá, co by dodal a v této části se naprosto ztotožňuje se závěry soudů obou instancí. Vzhledem k tomu, že však tyto námitky nejsou jedinými výhradami uplatněnými v rámci dovolání Nejvyšší soud neshledal důvody podle § 265i odst. 1 tr. ř. pro odmítnutí dovolání všech tří obviněných, a proto přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla tato dovolání podána, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovoláních, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející.

Obvinění Mgr. P. P., A. M. a J. S. shodně ve svých dovoláních z hlediska jimi uvedeného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. ve vztahu k výroku o vině rozsudku soudu prvního i druhého stupně uplatnili svou první právní námitku týkající se toho, že obviněný Mgr. P. P. se nemohl dopustit trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele ve smyslu § 158 tr. zák., neboť nedisponoval oprávněním činit úkony směřující k objednání a realizaci koupě předmětných pneumatik. V návaznosti na to pak nemohli být obvinění A. M. a J. S. uznáni vinnými pomocí k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., neboť neexistuje hlavní pachatel, od jehož jednání by se odvíjela jejich trestní odpovědnost jako pachatelů vedlejších.

Trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. spáchá veřejný činitel, který v úmyslu způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu.

Ze skutkové věty výroku o vině rozsudku nalézacího soudu ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, vyplývá, že podkladem pro použití právní kvalifikace trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. u obviněného Mgr. P. P. je mimo obecného konstatování, že všichni obvinění jednali „společně“, konkrétně jen ta její část, z které vyplývá, že obviněný Mgr. P. P. jako starosta města J. „si pneumatiky převzal“ a poté „je až do října 2002 používal na vozidle zn. Mercedes Vito 110 CDI - L, registrovaném na jméno jeho manželky Ing. H. P.“. Soud prvního stupně právní kvalifikaci jednání obviněného Mgr. P. P. uvedeným trestným činem ve svém rozhodnutí v podstatě vůbec neodůvodnil, z kontextu pouze vyplynulo, že ohledně požadované pravomoci, která měla být zneužita, vycházel automaticky ze skutečnosti, že obviněný Mgr. P. P. byl v rozhodné době starostou města J. Přitom v odůvodnění předmětného rozsudku v rámci shrnutí výpovědi spoluobviněného A. M. uvedl, že objednávku učinil J. S. jako tajemník Městského úřadu. Nalézací soud poté na straně 10 odůvodnění rozsudku uzavřel, že objednávka i dodací list byly podepsány obviněným J. S. Na platebním příkaze a vystavené faktuře schválené obviněným J. S. a A. M. je u nakoupených pneumatik a disků uvedeno obviněným M., že měly být použity pro traktorový vlek. Obviněný Mgr. P. P. předmětné pneumatiky s disky neobjednával ani neobstarával, neboť k tomu mu pomohli obvinění S. a M. způsobem uvedeným ve skutkové větě rozsudku. Pokyn k zakoupení těchto věcí však nepochybně vydal obviněný Mgr. P. P. jako osoba, která na základě výsledků dokazování byla jedinou osobou, která měla z nákupu předmětných pneumatik prospěch. Dále se již nalézací soud případným rozdělení pravomocí v rámci funkcí všech tří obviněných na Městském úřadě v J. nezabýval, ani neprováděl v tomto směru žádné další dokazování.

Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí rozsáhle zopakoval závěry soudu první instance a dále ve svých vlastních úvahách přebíral zejména ten závěr, že hlavním pachatelem byl zcela jistě Mgr. P. P., a opět v tomto případě zdůraznil skutečnost, že on byl jedinou osobou, která měla ze zakoupených pneumatik prospěch. Dále však také na straně 9 odůvodnění svého rozhodnutí uznal, že je pravdou, že tak, jak je skutek popsán, není jednoznačně patrná účast jednotlivých obviněných na jeho spáchání. Jejich účast však jednoznačně vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku a tedy i z

provedených důkazů, kdy je zřejmé, že všichni tři obžalovaní se na spáchání tohoto skutku podíleli přibližně stejnou měrou, když obviněný J. S. v součinnosti s obviněným A. M. by nezajišťovali objednávku a dodání disků a pneumatik bez vědomí obviněného Mgr. P. P., který jako jediný měl z celé záležitosti profit a bez přispění těchto obžalovaných by nemohl obviněný Mgr. P. P. naplnit svým jednáním skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., neboť v jeho pravomoci nebylo přímo objednávat a zajišťovat proplacení tohoto zboží.

Nejvyšší soud k tomu považuje za nutné zdůraznit, že ani jeden ze soudů doposud v této věci rozhodujících se přímo nezabýval skutečností, kterou namítl především obviněný Mgr. P. P. a v návaznosti na něj i ostatní obvinění J. S. a A. M., tedy zda v případě, že měl spáchat trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele, takovou pravomocí, kterou měl zneužít, vůbec obviněný disponoval. V obecné rovině se starosta obce protiprávním nakládáním s jejím majetkem jistě může dopustit trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. Je však otázkou, zda by za „výkon pravomoci veřejného činitele způsobem odporujícím zákonu“ bylo možno posoudit pouhé převzetí věcí získaných na úkor města majetkovou trestnou činností jiných osob - funkcionářů nebo zaměstnanců obecního, resp. městského úřadu, neboť nic jiného ani obviněnému Mgr. P. P. kladeno za vinu ve skutkové větě výroku o vině soudu první instance není. Navíc soudy obou stupňů vztahují tuto právní kvalifikaci jednání obviněného Mgr. P. P. pouze a jen ke skutečnosti, že právě on byl jedinou osobou, která mohla mít z pneumatik prospěch. Nejvyšší soud musí v tomto směru přisvědčit jak námitce všech tří obviněných, tak i názoru státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, že pouze tato úvaha není dostačující ke shledání obviněného Mgr. P. P. vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele, neboť veřejný činitel musí ve smyslu § 158 odst. 1 písm. a) tr. řádu vykonávat svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu, z čehož vyplývá, že čin musí být spáchán při zneužívání jeho vlastní pravomoci a nikoli jen ve využití pravomoci někoho jiného, tedy zde konkrétně zejména obviněného J. S., byť se tak stalo k jeho vlastnímu obohacení. Soudy v obou napadených rozhodnutích opomenuly, že jak spoluobvinění A. M. a J. S., tak například i účetní Městského úřadu J. E. K., vypověděli, že objednávku a dodací list podepsal a tím pádem i realizoval celou koupi předmětných pneumatik obviněný J. S., jako tajemník Městského úřadu J. Na této jeho činnosti se pak bezprostředně podílel obviněný A. M., který společně s obviněným J. S. podle skutkové věty výroku o vině schválil na Městském úřadu J. fakturu, přičemž dále tito dva obvinění rovněž společně dne 30. 11. 2000 podepsali platební příkaz k úhradě této faktury, v němž A. M., v úmyslu zastříti pravý důvod nákupu vepsal v rozporu se skutečností účel použití na traktorový vlek. Z uvedeného výroku o vině pak vyplývá, že přes tyto skutečnosti byl za pachatele označen jen Mgr. P. P., zatímco obvinění J. S. a A. M., kteří svým vlastním jednáním provedli uvedený nákup, jímž mělo dojít k zneužití pravomoci veřejného činitele, byli uznáni vinnými jen pomocí k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. Pouhé převzetí předmětných pneumatik s disky, byť získaných trestnou činností jiných osob a v úmyslu opatřit sobě neoprávněný prospěch, nelze bez dalšího považovat za výkon své pravomoci způsobem odporujícím zákonu, zvláště když dosud provedeným dokazováním nebylo doloženo, že by toto převzetí předmětných pneumatik bylo učiněno při výkonu jeho vlastní pravomoci.

V návaznosti na tento právní závěr bylo třeba vyřešit otázku, kdo zneužil své pravomoci, když je nesporné, že zásadní úkony k získání předmětných pneumatik ve spolupráci s obviněným A. M. provedl tajemník obviněný J. S., a nikoli starosta obce obviněný Mgr. P. P. Ohledně tajemníka Městského úřadu J. obviněného J. S. však nebyl učiněn závěr, že tak učinil jako veřejný činitel. Pokud oba soudy, jak nalézací, tak i odvolací, na základě dosud provedeného dokazování dospěly k závěru, že právě starosta obviněný Mgr. P. P. byl jedinou osobou, která mohla mít ze zakoupených pneumatik a disků prospěch, lze se domnívat, že podle jejich názoru zásadním pro účast obviněného J. S. na celé akci byla právě skutečnost, že starosta Města J. Mgr. P. P., jako veřejný činitel, vydal

pokyn k nákupu uvedených věcí (srov. i výpověď svědka V. H., že mu bylo řečeno asi jako šprým panem M. nebo S., že si starosta koupil gumy na auto – č. l. 94 a 703 spisu). Nicméně, ze spisu nevyplývá, že by bylo v tomto ohledu, stejně jako k rozsahu pravomoci obviněného Mgr. P. P. jako starosty obce provedeno jakékoli dokazování, ač je třeba tuto skutečnost postavit najisto, a až na základě kladného zjištění je možno teprve vyslovit, zda obviněný Mgr. P. P. disponoval a v jakém směru určitou pravomocí, kterou mohl následně zneužít. Soudy obou stupňů tedy postupovaly v tomto směru nesprávně, poněvadž skutek v podobě vymezené v tzv. skutkové větě nevykazuje ohledně obviněného Mgr. P. P. všechny znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., resp. ohledně obviněných J. S. a A. M. účastenství na tomto trestném činu podle § 10 odst. 1 písm. a) tr. zák., kterými byli obvinění uznáni vinnými, a proto námitka obviněného Mgr. P. P. týkající se nedostatku zneužití jeho pravomoci, je na podkladě doposud provedených zjištění důvodnou. S ohledem na akcesoritu účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. jsou pak důvodné i v tomto směru navazující námitky obviněných J. S. a A. M., kteří byli uznáni vinnými pomocí podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. obviněného Mgr. P. P. jako hlavního pachatele (arg. „účastníkem na dokonáném trestném činu ... je ... kdo úmyslně ... poskytl jinému pomoc k spáchání trestného činu ...“).

Další výhradu právního charakteru vznesl ve svém samostatném dovolání obviněný Mgr. P. P., a to ve vztahu k tomu, že byl uznán vinným mimo jiné tím, že sebe nebo jiného ke škodě cizího majetku obohatil tím, že uvedl někoho v omyl a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Přitom však z popisu skutku v rozsudku nevyplývá koho a co obohatil a koho a jakým konkrétním jednáním uvedl v omyl. Pokud mělo být prokázáno, že s koly disponoval již od roku 2000, tak podle skutkové věty napadeného rozsudku i podle výsledků dokazování všechny úkony při zajišťování kol – jako objednávka, převzetí věci, komunikace s účetní, příkaz k úhradě – prováděli ostatní obvinění a na ničem z toho se nepodílel společným jednáním s dalšími spoluobviněnými. Nemůže tedy být odsouzen jako spolupachatel, když ze skutkové věty odsuzujícího rozsudku vůbec nevyplývá, koho a jakým konkrétním jednáním uvedl v omyl. Měl by proto být nejspíše pachatel podílnictví nebo návodce či organizátor podvodu, avšak v takovém případě je jeho právní kvalifikace spolupachatele podvodu a ještě jako pachatele zneužití pravomoci veřejného činitele nepřiléhavá.

Trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Jednání všech tří obviněných mělo podle právní věty výroku o vině spočívat právě v tom, že uvedli někoho v omyl. Podvodné jednání, tj. uvedení v omyl nebo využití omylu, může směřovat nejen vůči poškozenému, ale i vůči jiné osobě. Omyl je rozpor mezi představou a skutečností. O omyl půjde i tehdy, když podváděná osoba nemá o důležité okolnosti žádnou představu nebo se domnívá, že se nemá čeho obávat. Uvedením v omyl je jednání, kterým pachatel předstírá okolnosti, které nejsou v souladu se skutečným stavem věci. Jde o úmyslný trestný čin. Kromě pachatele může jít u ostatních osob též o právnické osoby. Podobně je tomu i tehdy, když zaměstnanec, člen nebo jiný pracovník je sice oprávněn za právnickou osobu v určitém rozsahu jednat, ale toto své oprávnění zpravidla ve spojení s dalšími osobami překročí a uvede v omyl své nadřízené nebo spolupracovníky o povaze a okolnostech právního úkonu, čímž vyláká zpravidla ve prospěch jiné právnické nebo fyzické osoby plnění od jeho zaměstnavatelské právnické osoby, které pak v tomto rozsahu vznikne škoda.

Z přiloženého spisového materiálu a z odůvodnění obou napadených rozhodnutí soudů prvního i druhého stupně Nejvyšší soud zjistil následující skutečnosti:

Jak již bylo shora uvedeno ze skutkové věty výroku o vině rozsudku nalézacího soudu ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, vyplývá, že podkladem pro použití uvedené právní kvalifikace trestného činu u obviněného Mgr. P. P. je mimo obecného konstatování, že všichni obvinění jednali „společně“,

konkrétně jen ta její část, z které vyplývá, že obviněný Mgr. P. P. jako starosta města J. „si pneumatiky převzal“ a poté „je až do října 2002 používal na vozidle zn. Mercedes Vito 110 CDI - L, registrovaném na jméno jeho manželky Ing. H. P.“. Nalézací soud se ve svém odůvodnění ke skutkové podstatě podvodu podle § 250 tr. zák. výslovně nevyjadřoval, jen shrnul obsah v řízení provedených důkazů, výpovědí svědků i důkazů listinných, vyšetřovacího pokusu a „rekognice“ pneumatik ze strany svědka V. H., jakož i znaleckého posudku Ing. Č. R., a poté uvedl, že má zato, že úpravy objektivně na agregátu prováděné nebyly prováděny z důvodu zprovoznění agregátu, ale že se jednalo toliko o zastírací manévr, kamufláž, která měla zakrýt skutečnost, že pneumatiky byly zakoupeny pro potřeby obviněného Mgr. P. P. Dále bylo prokázáno, že předmětné pneumatiky a disky byly účelově na úkor Města J. zakoupeny od počátku pro potřeby obžalovaného P., o čemž svědčí, jak uvedeno shora, celý řetězec nepřímých důkazů, včetně poznámky v dodacím listě i poznámky v platebním příkazu, které měly zakrýt pravý účel nákupu těchto věcí. Bez vědomí a pokynu obviněného Mgr. P. P., který jediný měl z uvedené transakce prospěch, se nákup nemohl uskutečnit, tímto jednáním byla způsobena Městu J. škoda ve výši 14.380,- Kč. Všichni obžalovaní se proto ve spolupachatelství dopustili trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák.

Odvolací soud se prakticky ohledně těchto otázek v plné míře ztotožnil se závěry soudu první instance a jen zopakoval na straně 9 odůvodnění svého rozhodnutí, že obviněný Mgr. P. P. mezi jiným uvedl, že si pneumatiky vyzvedl ze skladu, odvezl je domů, chtěl je namontovat na služební vozidlo, na vozidlo nepasovaly, proto je poté po delší době nechal odvézt. Jinak řečeno, vůbec na vozidle Mercedes předmětné pneumatiky s disky použity nebyly. Podle svědka H. K. byly pneumatiky s disky namontovány na agregát, ale s agregátem jeli pouze 1x na hasičskou slavnost, která se konala v J. Podle znaleckého posudku Ing. Č. R. však na předmětných pneumatikách bylo najeto nejméně 10.000 km, a to ještě za předpokladu jejich užití v extrémních podmínkách. Znalec dokonce připustil i nejzazší mez jejich užívání do 20.000 km. Pokud tedy pneumatiky objektivně nemohli používat hasiči z B. P., neboť jim pneumatiky s disky na agregát nepasovaly a poté byla montáž prováděna v J., kdy podle svědka H. K. měly po zprovoznění agregátu S. hasiči z J. pouze v jednom případě agregát použit na slavnosti hasičů, která se konala rovněž v J., pneumatiky, které byly zakoupeny jako nové, by nebyly vůbec, nebo jen mírně, opotřebené. Podle znaleckého posudku však byly opotřebené do značné míry, přitom obviněný Mgr. P. P. byl jedinou osobou, která v kritické době měla uvedené pneumatiky ve skutečném držení, což ani Mgr. P. P. nepopírá, když uvádí, že byly u něj doma po dobu 2-3 měsíců. Opotřebit tyto pneumatiky jízdou poté objektivně mohl obviněný Mgr. P. P., resp. jeho manželka, a to užitím těchto pneumatik na vozidle zn. Mercedes Vito 110 CDI - L, registrované na jméno manželky obviněného Mgr. P. P. Ing. H. P. Agregát S. mohl být účelově upraven k zakrytí trestné činnosti obžalovaných, a to za použití typově shodných disků a pneumatik, proto také logicky obdobné pneumatiky a disky bylo možno při vyšetřovacím pokusu objektivně na agregát namontovat, neboť zajištěné pneumatiky a disky byly pochopitelně totožné s těmi, které jsou užívány na vozidle obžalovaného Mgr. P. P. Konečně pak nepřímě svědčí o vině obžalovaných též obžalobou soudu předložené materiály, svědčící o tom, že zprovoznění agregátu typu S. bylo v podstatě neúčelné, nevhodné apod. Veškeré provedené důkazy tvoří podle názoru soudu I. stupně ucelený řetězec důkazů umožňujících učinit závěr o vině obžalovaných. Soud má za to, že bylo prokázáno, že předmětné pneumatiky a disky byly účelově na úkor Města J. zakoupeny od počátku pro potřeby obžalovaného Mgr. P., o čemž svědčí, jak uvedeno shora, celý řetězec nepřímých důkazů, včetně poznámky v dodacím listě i poznámky v platebním příkazu, které měly zakrýt pravý důvod nákupu těchto věcí. Bez vědomí a pokynu obviněného Mgr. P. P., který jediný měl z uvedené transakce prospěch, se nákup nemohl uskutečnit, tímto jednáním byla způsobena Městu J. škoda ve výši 14.380,- Kč. Jelikož se vzhledem k postoji obžalovaných k této trestné činnosti nepodařilo přesně specifikovat jejich podíl na této trestné činnosti a formu jejich účasti, bylo nutno vycházet, jak to učinil soud I. stupně, z nepřímých důkazů a kvalifikovat jednání všech tří obviněných jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák., když ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatili tím, že uvedli někoho v omyl a způsobili tak škodu na cizím majetku škodu nikoliv

nepatrnou.

Takováto tvrzení obou soudů však neodůvodňují spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák. na trestném činu podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. Spolupachatelství vyžaduje spáchání trestného činu společným jednáním a úmysl k tomu směřující. O spáchání trestného činu společným jednáním (společné naplnění znaků příslušného ustanovení zvláštní části trestního zákona) jde ve smyslu ustálené judikatury tehdy, jestliže každý ze spolupachatelů svým jednáním naplnil všechny znaky jednání uvedeného ve zvláštní části trestního zákona, anebo tehdy, jestliže každý ze spolupachatelů naplnil jen některý ze znaků jednání uvedeného v příslušném ustanovení zvláštní části trestního zákona, avšak souhrn jednání spolupachatelů naplňuje souhrn znaků jednání uvedeného v příslušném ustanovení zvláštní části trestního zákona, anebo také tehdy, když jednotlivé složky společné trestné činnosti sice samy o sobě znaky jednání uvedeného v příslušném ustanovení zvláštní části trestního zákona nenaplnují, ale ve svém souhrnu představují jednání popsané v příslušném ustanovení zvláštní části trestního zákona (viz č. 15/1967 a č. [36/1973](#) Sb. rozh. tr.). Dosud popsané jednání obviněného Mgr. P. P. ve skutkové větě výroku o vině v rozsudku Okresního soudu v J. ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, však žádný z těchto případů spolupachatelství nenaplnuje.

Dále se nalézací soud a v návaznosti na něj ani odvolací soud náležitě nezabývaly zjišťováním osoby, která měla být uvedena v omyl a jejímž prostřednictvím, v důsledku její majetkové dispozice v omylu, mělo dojít k dokonání souzeného trestného činu. Naproti tomu, pokud jde o skutečnost, kdo měl být jejich činem obohacen, je možno dovodit, že to měl být obviněný Mgr. P. P., a to z vyjádření, že byl jedinou osobou, který měla z uvedené transakce prospěch, což je vyjádřeno i ve skutkové větě výroku o vině rozsudku nalézacího soudu, pokud se zde uvádí, že si „pneumatiky s disky převzal Mgr. P. P., který je až do října 2002 používal na vozidle zn. Mercedes Vito 110 CDI - L, registrovaném na jméno jeho manželky Ing. H. P., čímž všichni obvinění Městu J. způsobili škodu ve výši 14.380,- Kč“.

Ze shora uvedených závěrů soudů obou stupňů pak jasně vyplynulo, že poškozeným subjektem bylo v předmětné trestní věci Město J. Ve skutkové větě výroku o vině rozsudku Okresního soudu v Jeseníku ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003, již ale není vyjádřeno, kdo měl být jednáním obviněných uveden v omyl a soudy obou stupňů se tím podrobněji nezabývaly. Nejvyšší soud podotýká k dané problematice, že na podvodu mohou být zainteresovány celkem čtyři osoby: pachatel, osoba jednající v omylu, osoba poškozená a osoba obohacená. Mezi omylem u podváděné osoby, majetkovou dispozicí, kterou provede oklamáný (může ji provést kdokoli), škodou u poškozeného a obohacením pachatele, popř. jiné osoby, potom musí být příčinná souvislost. Proto i tuto výhradu obviněného Mgr. P. P. uvedenou v jeho samostatném dovolání Nejvyšší soud shledal důvodnou.

V této souvislosti však považuje Nejvyšší soud za nutné podotknout, že tomto případě je třeba se blíže zabývat tím, kdo jako konkrétně jednající osoba za poškozené Město J. mohl být uveden v omyl. Především je třeba uvést, že situace je komplikována tím, že za poškozené Město J. jednali především obvinění Mgr. P. P., J. S. a A. M., což má podstatný význam z hlediska spáchání trestného činu podvodu, neboť tito obvinění, kteří i podle závěrů obou soudů znali všechny rozhodné konkrétní skutečnosti, nemohli uvést v omyl sami sebe. Na druhé straně i v takovém případě, jak to bylo již shora uvedeno, není vždy vyloučeno posouzení podvodného jednání ve vztahu k poškozené osobě, za kterou oprávněně jednají, jako trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák. Jestliže totiž takové své oprávnění jednat za poškozeného (zpravidla ve spojení s dalšími osobami) překročí a uvedou v omyl jinou osobu oprávněnou činit v určitém rozsahu úkony (např. zaměstnance takového subjektu), které jsou nezbytné z hlediska majetkové dispozice, o povaze a okolnostech takových úkonů, v důsledku čehož dojde k vylákání plnění od poškozeného, kterému pak v tomto rozsahu vznikne škoda, není vyloučena jejich trestní odpovědnost za tento trestný čin.

Ze spisového materiálu Nejvyšší soud ohledně těchto právních závěrů zjistil, že ač sice obviněný J. S.

podepsal a odeslal objednávku a spoluobvinění J. S. a A. M. podepsali následně i dodací list, přece jen lze říci, že ani po těchto úkonech by zřejmě nedošlo k proplacení faktury za předmětné pneumatiky, pokud by účetní Městského úřadu města J. svědkyně E. K. fakturu schválenou obviněnými J. S. a A. M. „neproučtovala a nezaplatila“ (srov. str. 5 rozsudku nalézacího soudu). Tato svědkyně v hlavním líčení uvedla, že zjistila, že na dodacím listě u nákupu pneumatik a disků s označením 8330 bylo uvedeno slovo Mercedes, které však bylo přeškrtnuto. Proto šla za tajemníkem obviněným J. S. a ptala se ho na jaké vozidlo jsou tyto pneumatiky nebo disky, neboť věděla, že město vozidlem značky Mercedes nedisponuje, ale obviněný jí sdělil, že to není její starost a ať fakturu zaplatí a proučtuje. Připustila, že jí S. řekl, že jde o pneumatiky pro traktor (srov. č. l. 99 a 727 spisu). Dále pak uvedla k dotazu obhájce, že poté, co hovořila s panem S. a jak ji uvedl o jaký nákup se jedná, tak to u ní vzbudilo tak trochu pochybnost, ale když jí to pan S. vysvětlil, tak „trochu zaváhala, ale nakonec ji přesvědčil o tom, že to takhle zaúčtovaný má být“ (č. l. 728 až 729 spisu). Nejvyšší soud tedy poukazuje na tuto skutečnost s tím, že nalézací soud a posléze i soud odvolací tuto informaci zcela pominuly a neuvědomily si skutečnost, že bylo třeba zjišťovat, zda osobou, která by ve vztahu k poškozenému Městu J. mohla být uvedena v omyl, by nemohla být právě účetní E. K., která měla ve své faktické moci zaúčtování předmětné faktury a její konečné proplacení, a kterou obvinění mohli poté, co si tato svědkyně všimla, že mělo jít o pneumatiky a disky na automobil zn. Mercedes, jímž město nedisponovalo, uvést v omyl tvrzením, že jde o pneumatiky na traktor, který příslušné město vlastnilo, a tím dosáhnout toho, že faktura byla zaúčtována a proplacena a získané pneumatiky a disky tak již byly plně v dispozici všech tří obviněných.

S přihlédnutím ke všem těmto důvodům je tedy třeba přisvědčit všem třem dovolatelům, že ohledně shora uvedených námitek je dán dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. spočívající v nesprávném právním posouzení skutku.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší soud shledal ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. podaná dovolání obviněných Mgr. P. P., A. M. a J. S. ve výše vymezeném rozsahu důvodnými a z podnětu těchto dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 2 To 150/2007, a rozsudek Okresního soudu v Jeseníku ze dne 15. 8. 2006, sp. zn. 2 T 118/2003. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Okresnímu soudu v Jeseníku, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť vzhledem k charakteru vytknutých vad je zřejmé, že je nelze odstranit ve veřejném zasedání.

V novém řízení nalézací soud napraví dovolacím soudem vytknuté vady a zejména se v tomto směru zaměří na právní kvalifikaci jednání obviněného Mgr. P. P. jako trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., ve vztahu k němuž pak obvinění A. M. a J. S. byli uznáni vinnými pomocí k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. V tomto duchu a s přihlédnutím k shora uvedeným právním názorům Nejvyššího soudu se bude Okresní soud v Jeseníku náležitě zabývat otázkou, jakou svou pravomoc Mgr. P. P. vykonával způsobem odporujícím zákonu a zda vůbec měl takovou pravomoc, kterou jednáním popsáním ve skutkové větě výroku o vině zrušeného rozsudku soudu první instance mohl zneužít. V návaznosti na to bude nutno zkoumat, kdo byl oprávněn činit jménem poškozeného Města J. nebo v jeho zastoupení shora uvedené právní úkony, jimiž bylo nakládáno s jeho majetkem. K tomu nalézací soud případně doplní dokazování zejména o listinné důkazy a výpovědi svědků ohledně povinností, které měl v rozhodné době starosta Města J. obviněný Mgr. P. P., jeho tajemník obviněný J. S. i jeho správce majetku obviněný A. M. V návaznosti na to se pak bude soud zabývat tím, jakého trestného činu se dopustili všichni uvedení obvinění. Pokud nalézací soud shledá, že obviněný Mgr. P. P. nezneužil své pravomoci, která mu byla jako veřejnému činiteli

svěřena, pak nelze v důsledku akcesority účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. shledat zbývající dva obviněné vinnými z pomoci k tomuto trestnému činu tohoto obviněného, tedy jinak řečeno bez dovození trestní odpovědnosti hlavního pachatele určitého trestného činu nemohou být logicky uznáni vinnými pomocí k tomuto trestnému činu ani jeho účastníci. V tomto případě se bude muset nalézací soud ovšem vypořádat nejen s tím, kdo skutečně měl pravomoc, kterou v tomto konkrétním případě zneužil (vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu), ale i s tím, zda taková osoba (např. obviněný J. S.), je veřejným činitelem ve smyslu § 89 odst. 9 tr. zák. Ve smyslu tohoto ustanovení je veřejným činitelem volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Při výkonu oprávnění a pravomocí podle zvláštních právních předpisů je veřejným činitelem také fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, vodní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného činitele se podle jednotlivých ustanovení tohoto zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností. Tuto otázku si nalézací soud vyřeší jako otázku předběžnou podle § 9 odst. 1 tr. ř. Pokud by dospěl k závěru, že obviněný J. S. ve funkci tajemníka Městského úřadu města J. byl veřejným činitelem, pak by totiž připadala v úvahu i jiná právní kvalifikace jednání zbývajících dvou obviněných Mgr. P. P. a A. M., kteří by mohli být toliko návodci či pomocníky k hlavnímu pachateli obviněnému J. S. Současně však soud prvního stupně nesmí opomenout zákaz reformace in peius (změny k horšímu ve smyslu § 265s odst. 2 tr. ř.) a musí posoudit, zda taková právní kvalifikace nezhorší postavení některého z obviněných, k jejichž dovolání byla věc vrácena soudu nalézacímu, a pokud ano, pak je třeba ponechat původní právní kvalifikaci a jen v odůvodnění vysvětlit, jaké či které znaky jakého trestného činu jednání případných obviněných skutečně naplňuje a proč nemohl soud napravit také celý výrok o vině (srov. č. [41/2007](#) Sb. rozh. tr.).

Dále se bude soud první instance zabývat také jednáním obviněných, ve kterém byl dosud spatřován trestný čin podvodu podle 250 odst. 1 tr. zák., kde je rovněž ve smyslu § 265s odst. 1 tr. ř. vázán shora uvedeným právním názorem Nejvyššího soudu a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil. V tomto směru se bude především zabývat tím, zda nemohla být uvedena v omyl výše zmiňovaná účetní Městského úřadu v J. E. K. Na základě toho upraví své skutkové zjištění vyjádřené ve skutkové větě výroku o vině a své závěry náležitě v novém rozhodnutí odůvodní. Zákaz změny k horšímu (reformationis in peius) ve smyslu § 265s odst. 2 tr. ř. nebrání soudu v novém řízení v tom, aby doplnil ve výroku svého nového rozsudku popis rozhodných skutkových zjištění tak, aby v něm byly obsaženy též skutečnosti vyjadřující zákonem požadované znaky skutkové podstaty toho trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným, které nalézací soud vzal za prokázané, avšak výslovně je dosud neuvedl ve výrokové části rozsudku. Jestliže se v takovém případě doplnění popisu skutku neprojeví zpřísněním jeho právní kvalifikace, zvětšením rozsahu a závažnosti následků apod., pak se tím nijak nezhoršuje postavení obviněného (srov. přiměřeně č. [38/2006](#) Sb. rozh. tr.).

Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno shora, je nutno také zdůraznit, že při odůvodňování rozsudku je třeba postupovat důsledně v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř., které stanoví, že v odůvodnění rozsudku soud stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu.

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícím soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)